

Het Vissenbos

Dé oplossing voor verbetering van de visstand

Bestemd voor

Geïnteresseerde hengelsportverenigingen

Opgesteld:

oktober 2014 – update augustus 2020

Inhoudsopgave

1	Achtergrond	4
2	Het Vissenbos	5
2.1	Ontwerp	5
2.2	Functies	5
2.3	Foto's aanleg Vissenbos	6
2.4	Effectiviteit Vissenbossen	7
3	Aanlegkosten	8
3.1	Kosten	8
3.2	Korting bij aanleveren takken door HSV	9
3.3	Subsidiemogelijkheden	9
4	Onderhoud	10
5	Ondersteuning overleg en vergunningaanvraag	10
6	Meer informatie	10

1

Achtergrond

Veel hengelsportverenigingen hebben al jaren te maken met afnemende visbestanden en daarmee ook afnemende vangsten. Vaak wordt als belangrijkste oorzaak predatie door aalscholvers genoemd. Een andere niet te onderschatten factor is echter de afname van het aanbod van natuurlijk visvoedsel als gevolg van teruglopende nutriëntenconcentraties. Bij het zoeken naar een oplossing voor de teruglopende visstanden moet dus zowel gelet worden op het beperken van aalscholverpredatie als op een toename van de productie van visvoedsel. Een hoger aanbod van natuurlijk voedsel leidt niet alleen tot een betere overleving van al aanwezige vis, maar zal ook leiden tot een betere natuurlijke aanwas van jonge vis.

Tijdens visserijkundige onderzoeken wordt keer op keer duidelijk dat tussen natuurlijke structuren als wortels en takken van bomen en beschoeiingen van bijvoorbeeld wilgentenen veel vis aanwezig is. Dit geldt vooral in de winterperiode, maar ook in de zomer is in de nabijheid van deze natuurlijke structuren vaak meer vis aanwezig dan in omliggende 'kale' stukken van het water. Dit was voor Visserij Service Nederland de reden om in deze richting te zoeken naar een effectieve maatregel voor verbetering van de visstand.

De oplossing die Visserij Service Nederland aanbiedt voor met name kleinere, afgesloten visvijvers is [Het Vissenbos](#).

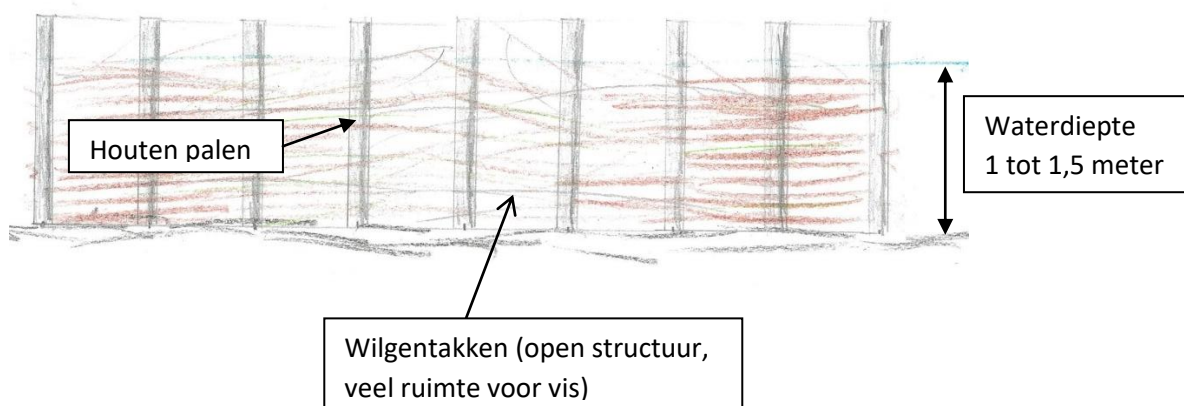
2 Het Vissenbos

2.1 Ontwerp

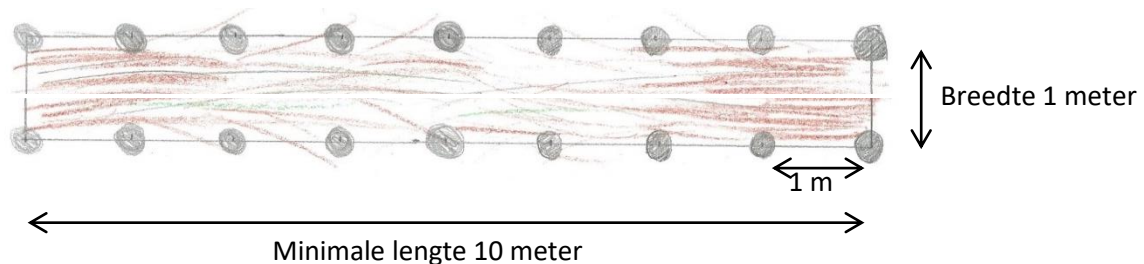
Het Vissenbos bestaat uit twee palenrijen met een onderlinge afstand van een meter. De onderlinge afstand tussen de palen is één meter. De ruimte tussen de twee palenrijen wordt opgevuld met drie- of vierjarige wilgentakken. Hierbij worden de takken zo geplaatst dat er een open structuur ontstaat, waartussen veel schuilgelegenheid voor vis aanwezig is. Nadat de wilgentakken zijn aangebracht, worden de palen door middel van nylondraad of ijzerdraad met elkaar verbonden. De minimale lengte van een Vissenbos is tien meter. Verlenging van het Vissenbos is onbeperkt mogelijk, met stappen van vijf meter. De optimale waterdiepte op de locatie waar het vissenbos wordt geplaatst is één tot anderhalve meter.

Ter verduidelijking zijn tekeningen van een zijaanzicht en bovenaanzicht van Het Vissenbos opgenomen.

Zijaanzicht Vissenbos

Bovenaanzicht Vissenbos

2.2 Functies

Het Vissenbos heeft de volgende functies:

- Toename van productie natuurlijk visvoedsel en daarmee hogere draagkracht voor vis;
- Schuilgelegenheid voor vis tegen aalscholvers;

- Paaisubstraat voor diverse vissoorten;
- Opgroeigebied voor (jonge) vis;
- (Lokale) verbetering van vangsten door sportvissers;
- Verfraaiing van viswater door natuurlijke uiterlijk van Vissenbos.

2.3 Foto's aanleg Vissenbos

Op deze bladzijde zijn enkele foto's te zien van de aanleg van een Vissenbos. Het Vissenbos op deze foto's is opgevuld met vrij dunne, tweejarige wilgentakken waardoor de takkendichtheid vrij groot is en vooral kleine vis in het Vissenbos zal kunnen kruipen. Afhankelijk van de wens van de hengelsportvereniging is het ook mogelijk om dikkere takken (drie- of vierjarig hout) te gebruiken, waardoor er grotere openingen tussen de takken ontstaan en ook wat grotere vissen gebruik kunnen maken van het Vissenbos.

Plaatsen van de palen.

Opladen van de takken.

Opvullen van het Vissenbos.

Eindresultaat: effectieve schuilplaats voor vis.

2.4 Effectiviteit Vissenbossen

Sinds de eerste aanleg van Vissenbossen in 2015, heeft Sportvisserij onderzoek gedaan naar de effectiviteit van de maatregel. Onderstaand enkele links naar artikelen die de waarde van Vissenbossen voor de visstand bevestigen.

Vissenbossen succes in Veenendaal (13 januari 2017)

<https://www.sportvisserijnederland.nl/actueel/nieuws/19739/vissenbossen-succes-in-veenendaal.html>

Het vissenbos: toevluchtsoord voor vis (11 mei 2020)

<https://www.sportvisserijnederland.nl/actueel/nieuws/21113/het-vissenbos-toevluchtsoord-voor-vis.html>

3 Aanlegkosten

3.1 Kosten

De **standaardkosten** voor een Vissenbos zijn eenvoudig te berekenen, doordat een standaardprijs van € 750,- exclusief BTW per Vissenbos van 10 meter lengte wordt aangehouden, uitgaande van plaatsing bij een waterdiepte van één meter. Bij een grotere lengte geldt een toeslag van €75,- per meter. Bij een grotere waterdiepte dan één meter geldt per 10 meter lengte een toeslag van € 25,- per decimeter waterdiepte. Bij wateren met een harde zand of kleibodem is het noodzakelijk om de palen te plaatsen met een palenrammer. Aangezien we deze palenrammer moeten huren, bedragen de meerkosten hiervoor € 100,- per dag, waarbij u ervan uit kan gaan dat we per dag 20 meter Vissenbos kunnen aanleggen. In onderstaand rekenvoorbeeld zijn enkele opties uitgewerkt.

Rekenvoorbeelden aanlegkosten Vissenbos

Voorbeeld 1: lengte 10 meter, waterdiepte 1 meter (= minimale afmeting)

Lengte in meter	10
Subtotaal	€ 750,00
Waterdiepte in meter (min 1 m, max 2 m)	1,0
Toeslag waterdiepte > 1 meter	€ 0,00
Totaal exclusief BTW	€ 750,00
BTW 21%	€ 157,50
TOTAAL INCLUSIEF BTW	€ 907,50

Voorbeeld 2: lengte 10 meter, waterdiepte 1,5 meter

Lengte in meter	10
Subtotaal	€ 750,00
Waterdiepte in meter (min 1 m, max 2 m)	1,5
Toeslag waterdiepte > 1 meter	€ 125,00
Totaal exclusief BTW	€ 875,00
BTW 21%	€ 183,75
TOTAAL INCLUSIEF BTW	€ 1.058,75

Voorbeeld 3: lengte 20 meter, waterdiepte 1,5 meter

Lengte in meter	20
Subtotaal	€ 1.500,00
Waterdiepte in meter (min 1 m, max 2 m)	1,5
Toeslag waterdiepte > 1 meter	€ 250,00
Totaal exclusief BTW	€ 1.750,00
BTW 21%	€ 367,50
TOTAAL INCLUSIEF BTW	€ 2.117,50

De genoemde bedragen zijn een vanaf-prijs! Het is mogelijk dat er **extra kosten** aan het plaatsen van een Vissenbos verbonden zijn, bijvoorbeeld als vooraf een veldbezoek of ondersteuning bij de voorbereiding noodzakelijk is. Daarom zal in alle gevallen vooraf een **gespecificeerde offerte** worden gemaakt.

3.2 Korting bij aanleveren takken door HSV

In sommige gevallen is het voor hengelsportverenigingen gemakkelijk om zelf de benodigde takken aan te leveren, bijvoorbeeld omdat knotwilgen rondom het viswater staan. In overleg kunnen hierover afspraken worden gemaakt. Het is belangrijk om te beseffen dat er een grote hoeveelheid takken nodig is! Voor een Vissenbos van 10 meter lang bij een waterdiepte van 1 meter (10 m³) is zo'n **6 a 7 m³ wilgenhout** nodig.

Bij aanlevering van de takken door de hengelsportvereniging kan korting worden gegeven op de aanlegkosten. Het **kortingspercentage** kan oplopen tot **25%** van de aanlegkosten.

3.3 Subsidiemogelijkheden

Voor hengelsportverenigingen zijn er vaak diverse subsidiemogelijkheden, waarmee een deel van de aanlegkosten van Vissenbossen gedekt kan worden.

Een mogelijkheid die vaak wordt aangewend is het Fonds Verbetering Sportvisserijmogelijkheden van Sportvisserij Nederland. Het maximale subsidiepercentage voor wateren die zijn ingebracht in de Landelijke Lijst van Viswateren is 50%. Voor niet-ingebrachte wateren is dit 25%. In beide gevallen geldt een minimale eigen inbreng van de HSV van € 2.000,-.

Daarnaast hebben diverse hengelsportfederaties subsidiemogelijkheden voor doelmatig visstandbeheer, waarop soms aanvullend aanspraak gemaakt kan worden. Hiervoor adviseren we u om contact op te nemen met de hengelsportfederatie waarbij uw HSV is aangesloten.

4 Onderhoud

Om het Vissenbos voor langere tijd geschikt te houden voor vis, is regelmatig onderhoud nodig. Zo kan het na enkele jaren noodzakelijk zijn om de takken aan te vullen, aangezien deze door verlies van drijfvermogen meer naar de bodem zakken. Indien wenselijk kan Visserij Service Nederland dit onderhoud uitvoeren. Hiervoor zal afhankelijk van de werkzaamheden een offerte worden opgesteld.

5 Ondersteuning overleg en vergunningaanvraag

Voorafgaand aan het plaatsen van een Vissenbos zal in veel gevallen overleg moeten plaatsvinden met partijen als:

- De watereigenaar
- De waterkwaliteitsbeheerder

Ook is het meestal noodzakelijk om een watervergunning aan te vragen. Indien gewenst kan Visserij Service Nederland ondersteuning bieden bij deze werkzaamheden. Mocht er interesse zijn in deze ondersteuning dan zullen de extra kosten hiervoor vooraf inzichtelijk worden gemaakt en worden vastgelegd.

6 Meer informatie

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met Bram van Wijk of Jan-Willem Kroon van Visserij Service Nederland.

Naam	Telefoon	E-mail
Jan-Willem Kroon	06-10603781	kroon@visserij servicenederland.nl
Bram van Wijk	06-53643682	info@visserij servicenederland.nl

a Molenkade 3
2964 LB Groot-Ammers
t 0184 661 465
m 0653 643 682
@ info@visserij servicenederland.nl
w www.visserij servicenederland.nl

Visserij Service
Nederland *sterk in viswerk*

- Visstandonderzoek
- Afvissingen
- Vismigratieonderzoek
- Natuurtoetsen en QuickScans
- Calamiteitenservice
- Advies en begeleiding
- Rapportage
- Transport en opslag van vis

www.visserij servicenederland.nl